

## **Формування міжкультурної іншомовної комунікативної компетентності на уроках літератури: практичний аспект**

*Л. В. Давидюк,  
кандидат педагогічних наук,  
провідний науковий співробітник  
відділу навчання мов національних меншин  
та зарубіжної літератури Інституту педагогіки НАПН України*

Одним із нагальних завдань сучасної середньої освіти є формування в учнів / учениць міжкультурної іншомовної комунікативної компетентності. Розкриттю сутності міжкультурної іншомовної комунікативної компетентності та проблемі її формування на уроках іноземної мови присвячені розвідки В. Г. Редька, Т. К. Полонської, О. С. Пасічника, І. О. Горошкіна та інших. На думку науковців, формування міжкультурної іншомовної комунікативної компетентності здійснюється на уроках іноземної мови за умови організації навчального процесу у контексті діалогу культур [1, с.4].

Одним із засобів формування міжкультурної іншомовної комунікативної компетентності може стати і навчальний предмет *література*, як *зарубіжна*, так і *українська*, якщо процес ознайомлення учнів з художніми творами відбувається на тлі діалогу культур. Вивчаючи твори зарубіжної літератури, учні мають змогу зануритися в інокультурний світ, порівнювати його з українською культурою, а опрацьовуючи твори української літератури, формувати власну культурну ідентичність, побачити зв'язки української літератури з іншими літературами у світовому культурному просторі. У межах міжкультурного підходу на уроках літератури учні оволодівають культурою країни, твори якої вивчають, і культурою рідної країни.

Доцільним вважаємо представлення деяких культурних реалій на уроках літератури (як зарубіжної, так і української) англійською мовою.

До таких культурних реалій віднесемо: прізвище, ім'я письменника; місце народження та проживання; місце навчання; назва твору, який вивчається; назви відомих творів письменника; назви екранізацій твору (за наявності) тощо.

При вивченні фактів біографії письменника доцільним буде звернення до англійських джерел: англійської Вікіпедії, сайтів музеїв письменників, фільмів про письменників, сайтів письменників, їхніх сторінок у соціальних мережах тощо.

При опрацюванні літературного твору – аналіз обкладинок та ілюстрацій видань твору мовою оригіналу, порівняння їх з українськими виданнями; опрацювання анотацій до твору англійською мовою; перегляд буктрейлерів англійською мовою, читання або прослуховування уривків з

твору мовою оригіналу (особливо тих, у яких увиразнено національну специфіку), складання двомовних словничків культурних реалій (за умови наявності таких у тексті); перегляд трейлерів до фільмів, уривків з фільмів англійською мовою, можливо, з українськими субтитрами, або українською мовою з англійськими субтитрами (за наявності екранізацій твору).

***Список джерел:***

1. Полонська Т., Пасічник О., Горошкін І. Формування міжкультурної іншомовної комунікативної компетентності учнів 5–6 класів гімназій: методичні рекомендації [Електронне видання]. Київ : Педагогічна думка, 2022. 60 с.